

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K — f.
Negyed évre . 3 K 50 f.
Egy óra . . . 1 K 20 f.
Egyes szám — K 10 f.
Nyiltér sora — K 50 f.

SZÉKELY UJSÁG

HÁROMSZÉKMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként háromszor:
kedden, csütörtökön
és vasárnap reggel.
SZERKESZTŐSÉG:
DR. I. DIÉNES ÖDÖN
főszerkesztő - ügyvédi irodájában
Báthori-ut 14. szám.
Telefon-szám.

Kiadja a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadóhivatal és papírkereskedés telefon-szám

Nyilt levél

Háromszékvármegye törvényhatósági bizottság t. tagjaihoz.

Amint a napi sajtó útján értesültünk, a kormányváltozás folytán az ország vármegyéiben levő főispánok egy pár kivételével megmaradtak állásaikban.

A kiszivárgott hírek szerint, Háromvármegye főispánja is lemondott főispáni állásáról, azonban lemondásának el-, vagy el nem fogadása felett még eddig döntés nem történt.

Minket — háromszékieket — a főispáni állásnak kérdése oly közelről érint és annyira nagy fontossággal bír, hogy eme kérdéssel nyilvánosan foglalkozni nemcsak szükséges, hanem közérdekből köteleességünk is.

A háborús idők előtti normális viszonyok között is vármegyénk fejlődésére sok tekintetben bénítólag hatott a folytonos főispán-változás, mert pár évi működési idejük alig volt elégséges arra, hogy csak a vármegye viszonyaival is megismerkedhessenek s így tevékenységük intenzívebb kifejtésére sem idejük, sem pedig alkalmuk nem volt és e miatt távozásuk — egy-kettőnek a kivételével — alig hagyott maguk után oly emlékeket, amelyek a közjó előmozdításának érdekeire visszavezethetők volnának.

Nem célunk az eltávozott főispánok kvalitásának értékét leminősíteni, mert, — amint már fennebb is jeleztük — a gyakori főispán — változások nagyobbára rövid sörrendje miatt, működésük bírálatához szükséges anyaggal nem rendelkezhetünk.

Egészen más képpen és más szempontból kell azonban tárgyalnunk jelenlegi főispánunk esetleges távozásának kérdését: Ő itt a Székelyföldön pillantotta meg először a napot s bölcsőjének ringatásától térfi koráig itt élte le — közszolgálatban — életének javarészét. Itt Háromszékvármegyében szerezte meg gazdag tapasztalatait, amely összeforrott a vármegye lakói, szokásainak temperamentumának, jó és rossz tulajdonainak közvetlen és főleg a közigazgatás s ezzel kapcsolatos szociális kérdések és feladatok alapos ismeretével is.

Róla elmondhatjuk, hogy vérünkben való vér és husunkból való hus. És elmondhatjuk azt is, — sőt elmondhatják ellenségei is, — hogy nagy tudása, munkássága, igazságos, méltányos és körültekintő tapintatos eljárása által elődjeinek helyét nemcsak méltóan foglalta el, hanem azt agilitásánál fogva betölteni is képes volt.

Az ő tekintélyes állásának fénysugarakat adott az ő nagy tudása és állandó munkássága, amelyre soha nagyobb szükség nem volt, mint a mostani nehéz viszonyok között amidőn a vármegye lakós-

ságát érdeklő hadikárok és hadisegélyezési ügyeknek igazságos megoldása az ő kezei között folyik s amidőn eme általa jól ismert munkálatok gyors befejezésére elodáztatatan szükség van. És végre, amidőn a vármegyei lakosság elrabolt vagyonának megtérítéséről és jövőjének biztosításáról kell gondoskodni, őt a valódi munkavezetőt és munkást — távozni engedni, vagy ily irányu szándékának megvalósításában meg-nem akadályozni, nemcsak a vármegye, hanem az összlakosság legéletbevágóbb érdekeinek megsemmisítésével volna azonos.

Álljanak tehát ezért össze vármegyénk törvényhatósági bizottsági tagjai, kik — nem kétlem — pártállásra való tekintet nélkül meghajolnak a dr. Király Aladár kiváló kvalitásai, rátermettsége és nagy tudása előtt, s forduljanak kéréssel a kormányhoz, hogy főispánunkat állásának megtartására bírja rá. Intézzenek ugyancsak kérést magához a főispán urhoz is, hogy a vármegye közönségének mindenesetre osztatlan óhaját teljesítse és maradjon meg hivatalában.

Ezzel tartozunk első sorban is vármegyénk érdekeinek, de tartozunk mindenekfelett önmagunknak, tanuságot téve ez által ohajtásunk ama valóban komoly voltáról, amellyel a székelység érdekeinek minél intenzívebb képviselését csak is a mi vérünkben való vértől, valóban tősgyökres székely embertől remélhetjük es várhatjuk!

Szánthó Károly

nyug. körjegyző.

A német offenzíva késése.

Érk. május 28 d e 8 ó

(Budapesti tudósítónktól.) Londonból jelentik: A Westminster Gazette írja: A helyzet a nyugati fronton egyre kedvezőbb. A németek támadásukat elhalasztották, mert bizonyára megkísérelték volna, ha ezen pillanatban sikerre lehetne kilátásuk.

Pétervár megszállása.

Érk. május 28 este 7 ó

(Budapesti tudósítónktól.) Kievből jelentik: A finn fehér gárda és német csapatok elérték Pétervár Lachta külvárosát. Pétervár megszállását a legközelebbi napokra várják.

Heves harcok az olasz fronton.

Érk. május 28 este 7 ó

(Budapesti tudósítónktól.) Genfből jelentik: Olasz lapok jelentik, hogy Adamello területől Monte Belloig terjedő frontszakaszon heves harcok vannak folyamatban. Osztrák-magyar csapatok előrenyomulnak.

Adakozzunk a Rudolf-kórház javára!

A Vörös Kereszt Egylet kézdivásárhelyi választmányának ünnepe.

Ünnepnek kell mondanunk a Vörös Kereszt Egylet kézdivásárhelyi választmányának május 26-iki közgyűlést, melyen a titkári jelentésből kellett megtudnunk, hogy dr. Vargha Bélát, az egylet érdemekben gazdag elnökét magas kitüntetés érte: a királyi elismerés a *Ferenc József lovagrend keresztjével* diszítette mellet. A kitüntetés lelkes visszhangra talált a közgyűlés tagjaiban s a szeretetnek, az elismerésnek sokat mondó dokumentumaként elhatározták, hogy dr. Vargha Béla nevére egy 1000 koronás s a Rudolf kórház kibővítéséhez szükséges telek megszerzésére pedig 10000 koronás alapítványt tesznek.

A közgyűlés lefolyásáról a tudósításunk a következő:

A közgyűlést a városháza kis tanácstermében d. e. fél 12 órakor nyitotta meg dr. Vargha Béla elnök s a jegyzőkönyv hitelesítésére felkérte Nagy Károly és Petke Gyula tagokat.

Ezután Vajna Károly főtitkár tartalmas gyönyörűen megírt jelentése kötötte le a figyelmet. A jelentés részletességgel kiterjeszkedett az egylet áldásos, széleskörű működésére, az egylet által rendezett mulatságokra, a rendezőkre, a közönség lelkes áldozatkészségére s a végén jóleső érzéssel, örömmel említette meg, hogy az egylet agilis elnökét, dr. Vargha Bélát a király a *Ferenc József lovagrend* keresztjével tüntette ki. A főtitkár indítványozta jelentésében, hogy a magas kitüntetést a közgyűlés azzal tegye melegezetessé, hogy az egylet szeretett elnöke nevére tegyen 1000 koronás alapítványt a *Napközi Otthonnál*.

A közgyűlés lelkes éljenzéssel köszöntötte az elnököt s a főtitkár indítványát egyhangulag tette magáévá. Nagy Károly szólott a titkári jelentéshez s szép szavakban méltatta Vargha Béla érdemeit, ki lángbuzgalommal, lankadást nem ismerő tevékenységgel vette ki a részét a munkából és ugyszólván a semmi-ből teremtettené ujjá az egyesületet. A királyi elismerés tehát méltó embert koszoruzott s az egylet e kitüntetését tegye azzal maradandó emléküvé, hogy a Rudolf kórház részére beszerzendő telek megvásárlásához tegyen az egylet vagyonából 10000 koronás alapítványt dr. Vargha Béla nevére.

Nagy Károly indítványát is egyhangulag emelte határozottá a közgyűlés, melyet később dr. Vargha Béla tiltakozására, kérésére úgy módosított, hogy ezen alapot nem direkt az egylet vagyonából teszik, hanem annak megteremtéséről majd másképp fognak gondoskodni.

A gyönyörű titkári jelentésért is köszönetet mondott a közgyűlés és a jelenlést jegyzőkönyvbe iktatni határozta.

Mina Kálmán pénztáros jelentését az elnök olvasta fel s a számvizsgáló bizottság nevében pedig Petke Gyula tette meg jelentését. Ugy a pénztárosnak, mint számvizsgálónak jegyzőkönyvi köszönetet mondott a közgyűlés.

Még a választmányt alakítottak újra, a számvizsgáló bizottságba pedig Petke Gyulát, Török Sándor és Nagy Dénes tanárokat választották be. Ezzel a közgyűlés véget is ért.

Oláh határharc.

Érk. május 28 d e 8 ó

(Budapesti tudósítónktól.) Kamenecpoldskból jelentik: A román lakosság át akart kelni a Dnyeszteren Kianka községnél. A románok és a község lakossága között tüzharcra került a sor.

Angol visszavonulás.

Érk. május 28 d e 8 ó

(Budapesti tudósítónktól.) A Züricher Ztg. jelenti: Mezopotámiában és az Eufrát mentén az angolok visszavonulnak, mert csapatainkat a tropikus hőségben nem tudják ellátni a szükségességekkel.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság”, május 26-iki száma érdekes képeket közöl a pünkösdi löversenyekről, a 30 éves háború most bekövetkezett évfordulójáról, a Kimmell-hegyről, olaszországi harcainkról, csapatainkról Konstanzában stb. Szépironelmi olvasmányok: Szemere György és Arnuld Bennett regénye, Ambrus Balázs verse, Zöldi Márton novellája, Szöllösi Zsigmond tárcája, cikk a 30 éves háborúról stb. Egyéb közlemények: Sixtus páрмаi herceg arcképe s a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadói hivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korna 40 fillér.

HIREK

Szerda, május 29

— **Ürnapja.** A katolikus egyház holnap ünnepi Ünnapját, melyet városunkban körmenettel is meg szoktak ünnepelni.

— **Dr. Vargha Béla kitüntetése.** A király dr. Vargha Béla ügyvédnek, a Vörös Kereszt Egylet kézdívisárhelyi választmány elnökének a Ferenc József lovagrend keresztjét adományozta. A kitüntetés lelkes, munkás embert ért és ez alkalommal is a közönség szeretete, nagyra becsülése száll feléje, mintegy bearanyozva a királyi elismerés fényét, értékét. Dr. Vargha Bélát kitüntetése alkalmával a Veres Kereszt május 26-iki közgyűlése lelkesen ünnepelte és nevére alapítványokat tett. Erről lapunk más helyén számolunk be.

— **Deák Lajos halála.** Köpeci Deák Lajos Maros-Torda vármegye és Marosvásárhely u. kir. tanfelügyelője, udv. tanácsos, a Székely Társaságok Szövetségének elnöke stb. 63 éves korában meghalt Marosvásárhelyen. Pünkösdi vasárnapján temették nagy részvét mellett. Deák Lajossal a székely érdekeknek legteljesebb bajnoka dőlt ki. Ő volt az, aki éles szemmel meglátta a nemes székely faj pusztulását és ezáltal az erdélyi magyarság nagy veszedelmét. Nyomban munkába lépett és 1901-ben megszervezte a Székely Társaságokat. Ezen missziójában kétszer is ellátogatott városunkba.

— **Áthelyezés.** Nagy Dénes ungvári posta és táv. s. ellenőrt a kézdívisárhelyi posta és táv. hivatalhoz helyezték át.

— **A mi főispánunk.** Ezzel a címmel kapunk ma cikket egyik ilusztis munkatársunk tollából. A cikk annak ad kifejezést, ami a vármegye óhaja, kívánsága: maradjon továbbra is dr. Király Aladár! A cikket a jövő számban hozzuk.

— **Innen-onnan.** A főváros költségvetési előirányzatát most állították össze. A deficit 70 millió. Késmárkon nagy tűz pusztított. A kár félmillió. — Amerikába a kivándorlás a múlt évben egy millióval csökkent. — A pozsonyi vendéglőkben nem szabad kenyeret kiszolgálni. Bécsben a heti húsadagot 30 dekára emelték fel. — Fror-zágban nem hajtják végre a véderőtörvényt. — A természeteket a jövő héten jelenik meg. — A választói jogról szóló törvényjavaslatot 8 óras ülésben fogja tárgyalni a Ház. — A magyar hadikölcsön Bécsben 90 fillérrel emelkedett. — Legutóbbi londoni megbízás alkalmával 44-en haltak meg. — A király Budadestre érkezett.

— **„Nem fajult el még a székely vér!”** Lemhényi tudósítónk írja: Jóleső erzés járja át az ember szívét, ha látja, hogy még vannak ősei hitehez hűen ragaszkodó buzgó lelkek. Ennek valánk tanui május 24-én d. e 10 órakor a Lemhény-szentmihályhegyi templomban, ahol ugyanis a Romániából visszatért leányok névleg: Gál Anna, Miklós Berta, Miklós Anna, Opra Róza, Opra Ilona, Sipos Katalin, a kikkel volt még ifj. Réthy Ferenczné Szász Mária, hálából a jó Istennek és Máriának tiszteletére ünnepélyes istentiszteletet végeztek, hogy őket szerencsésen hazavezérelte szülőföldjükre és őket tisztaságukban megőrizte. Szentmise előtt gyóntak és szentáldozást végeztek. Templomból hazatérőkben csoportban a rózsafüzért végezték. Ebből tanulhatnának sokan, kik a háború alatt megfedkeztek őseink hitéről. — Különben vannak még jó lelkek, kik elhurcolt férjeikért nap nap után róják le a kegyelet és megemlékezés adóját, istentiszteletek végeztetése által, hogy Isten adjon csendes nyugvást idegenben elhalt székely véreinknek! —

— **A hősök sirjának gondozása.** A Székely Ujság felhívására sokan jelentkeztek olyanok, akik elvállalták a hősök sirjának gondozását. Még mindig jelentkezni lehet a Vörös Kereszt választmány elnökénél dr. Vargha Bélánál, aki ezuttal is felkéri a város nemes lelkű hőlgyeit a nemes mozgalom pártolására.

— **Bözsike láz.** Oh én szegény fejem. . . Este fáradtan, pihenésre vágyva kimegyek a Józsiás kertbe. Kedves park, bájos lánykák, holdvilág, idealizmus. . . Kell-e ennél több egy jámbor filiszternek? Ahogy belépek a parkba, az első padon ábrándos kis fruska énekel valami dalt, amiből csak a refrént hallok tisztán „Bözsike ne sirjon”. . . Ahitattal hallgatom a szép dalt.

Tovább megyek. A következő padon egy tisztességben megöszült hetven éves matrona ül. A holdvilág rásüt hófehér fejére, ezüstösen ragyogva törnek meg az ősz fűtökök a holdsápadt sugárai. Meghatva nézem a bájos nénikét. Milyen szép kor. És csodák csodája milyen aranyos kedély. . . Még dudolgat is. Valami ismerős dal. Figyelem. Mintha már hallottam volna valahol. „Bözsike ne sirjon”. . . Hol is? Ah, igen, az előbbi padon.

Odább katonák ülnek. Azok is énekelnek. Mi ez? Ma mindenkinek bizsereg a hangszája? Rég hallottam valami jó baka nótát. Oda sompolygok. Mi ez? Ezek is? Nem halucináció ez? Mert apogatom a fejem; nincs-e valami bajom? Schwartz, Lipótmező és más hasonló nevek villámlanak át agyamon. Csak nincs valami baja koponyámnak? Vagy rossz a hallásom? Nem, nem tévedek. . . Ezek is a „Bözsikém ne sirjon”-t éneklék. És minden padon, minden zugban, minden bokorban, hol könyörögve hol ábrándozva kéri a Bözsikét, hogy ne sirjon. . . Gyerünk, gyerünk innen! Hisz ez örület?

Kitámolygok a városba. Koválygó fejjel megyek haza a Mikes Kelemen utcába. Végre itt nem sir a Bözsike. . . De mi ez? Zongorát hallok. Imádok a zenét. Az ablak alá állok. Valaki énekel. . . Hát én meg vagyok örülve! Hát sohse lesz ennek vége? Már megint sir a Bözsike. . . Futok, menekülök haza. Benyitok a konyhába. Na ez érdekes; a szakácsnőm még ébren van. Egy papírlap előtte, a szemei égnek merednek a világ legábrándosabb ábrázatával, ihlettől alhatott hangon ez is énekel. . . És mit? A Bözsikét. . . ez is a Bözsikét!! Egy szerűen meglógtam hazulról s azóta szállodában lakom. . . De innen is elhurcolkodtam, mert a szobapincér már hajnali négykor a Bözsikével ébreszt fel. Ha nem akarja Bözsike drága az isten áldja meg magát, hogy végkép elköltözzem ebből a városból, akkor szerezze vissza az én szegény jámbor polgár fejemnek a nyugalmat. adja vissza az otthonomat, kérem magát, könyörgöm magának, Bözsike ne sirjon tovább! . . . Lantos.

— **A távirda.** Amint értesülünk, június elején végre visszakapjuk a távirdát, mely még mindig a katonaság kezén van. Addig is azonban a katonai távirdán felvesznek bármily magántávíratot.

— **Színészek érkezése.** Színészeink Székelyudvarhelyen befejezték előadásait és holnap este érkeznek meg városunkba, szombaton, június elsején tartva bemutató előadásokat. A színészeket Székelyudvarhelyről való távozásuk alkalmával lelkes, meleg hangon köszönti az Udvarhelyi Híradó, bucsut mondva az augusztus végén a társulattól megváló Mezey Kálmán igazgatótól, szeretettel üdvözölve az új igazgatót. Fehér Imrét. Reméljük, hogy a társulatot városunkban is meleg szeretettel fogadja a közönségünk.

Kiknél vannak idegen tárgyak?

Décsi Bálintné Kossuth utcai 11. számú lakásán a következő tárgyakat hagyták ott a katonák: 1 drb. zöld vaságy, 1 drb. barna vaságy, 1 drb. sötét színű és 1 drb. puliturozott faágy. Dr. I. Diénes Jenő Kossuth utca 16. sz. emeleti lakásán ott maradt egy drb. piros, tulipános fiókos divány. A divány hát és a fiók hiányzik. Ugyanint ott hagyták a katonák két drb. diványhátat.

Hosszu ideig tartó beszállásolások folyamán a német katonák Báthori ut 14. sz. alatti lakóházából és irodámból sok mindent elvittek, széthordottak, elpusztítottak. Ezekből keresem a következő tárgyakat: Egy kerek kihúzó ebédasztal; 4 körisfa puliturozott szék, 11 barnára festett szék, 9 Thonet szék (hajlított) 2 íróasztal, 1 fali ingaóra, 1 kerek tükrös esztergályozott falifogas, két nagy falitükör, barna kerettel, 2 esztergályozott függöny tartó, 1 esztergályozott hegedű kottatartó, 3 nyírott szalon szőnyeg, 1 zöldposztó zongora takaró, himezve, ugyanígy asztaltakaró, 2 diófa furnirossz ág, sodronnyal, 1 Singer varrógép. Felkérem azokat, kiknek házába a katonák a felsorolt tárgyakat vagy azokhoz hasonlókat vittek, tudassák velem. Dr. Diénes Ödön ügyvéd.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

FASZÉN, MÉSZ, CSE RÉP, PALA

stb. építési anyag és cementárak kaphatók

Nagymihály Sándornál

Kézdívisárhely, Sepsiszentgyörgy, Csikszereda és tusnádi üzleteiből.

ELADÓ

1 darab kétüléses AUTÓ

csinos kivitelben, üzemképes állapotban.

Turkán,

Sepsiszentgyörgy, Major-utca 18. sz.

Eladó kovácsszerszámok

teljes felszerelés, készpénzfizetés mellett.

Vásárolni szándékozók tudakozódhatnak

Boldizsár Istvánnál

Kézdíszentlélek.

Eladó házak.

Kézdívisárhelyen, Báthori-ut 22, Uj-ut 1 és 3. sz. alatti lakóházak kerítéssel együtt eladók. Értekezhetni a tulajdonosnál Uj-ut 5 szám alatt. Ugyanott egy

irattári szekrény eladó.

őzv. Szacsavay Gyuláné.

Nyomatott a Kézdívisárhelyi Könyvnyomda R-T. villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.